

ΤΟ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ¹

του καθηγητή Τάκη Ι. Κανελλόπουλου²

Ο σημερινός εορτασμός της Ημέρας της Πολύτεκνης Οικογένειας δίνει αφορμή για προβληματισμό γύρω από ένα θέμα τεραστίων εθνικών διαστάσεων, το Δημογραφικό, που αφορά το μέλλον του Γένους των Ελλήνων. Οι Έλληνες λιγοστεύουν και ο λαός μας γίνεται λαός ηλικιωμένων. Το φαινόμενο αυτό έχει μεγάλες συνέπειες στην πορεία του έθνους μας, της οικονομίας μας και της βιωσιμότητας των ασφαλιστικών μας Ταμείων, ιδιαίτερα όταν γειτονικοί μας λαοί παρουσιάζουν πληθυσμιακή αύξηση.

Ο ελληνικός πληθυσμός μειώνεται επικίνδυνα. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας (ΕΛΣΤΑΤ), ο αριθμός των γεννήσεων το 1980 ήταν 148.134, ενώ από τότε μέχρι σήμερα ο ετήσιος αριθμός γεννήσεων μειώνεται συνεχώς, με αποτέλεσμα το 2014 να φτάσει τις 92.149.

Το 1960, ο πληθυσμός της Ελλάδας έφθανε στα 8,3 εκατομμύρια και της Τουρκίας στα 27,1 εκατομμύρια (αναλογία 1:3,3). Σήμερα ο πληθυσμός της Ελλάδας φθάνει στα 10,9 εκατομμύρια, ενώ της Τουρκίας έχει εκτιναχθεί στα 76,7 εκατομμύρια και αυξάνεται με ποσοστό 1,2% το χρόνο (σχέση 1:7).

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, το 2060 ο πληθυσμός της Ελλάδας προβλέπεται ότι θα φθάνει στα 8,6 εκατομμύρια, το 2070 στα 8,1 εκατομμύρια και το 2080 μόλις στα 7,7 εκατομμύρια. Για την Τουρκία, προβλέπεται ότι η αύξηση του πληθυσμού θα κορυφωθεί, το 2050, κοντά στα 94 εκατομμύρια.

Το δεύτερο ανησυχητικό στοιχείο, που έχει σχέση με το πρώτο, είναι ότι ο ελληνικός λαός γηράσκει. Γινόμαστε χώρα ηλικιωμένων. Σήμερα, ο μέσος Έλληνας έχει ηλικία 43,5 ετών και ο μέσος Τούρκος μόλις 28 ετών. Το 2014 στην Ελλάδα, το ποσοστό των άνω των 65 ετών ελλήνων έφθασε το 20,5% και είμαστε η 2η γερασμένη χώρα στην Ε.Ε., μετά την Ιταλία. Η Ελληνική Γεροντολογική και Γηριατρική Εταιρεία προβλέπει ότι το 2030 το ποσοστό των άνω των 65 ετών θα είναι το 30% του πληθυσμού!

Το έτος 2050, δηλαδή όταν θα συνταξιοδοτούνται οι νέοι που εισέρχονται σήμερα στην αγορά εργασίας, το ποσοστό του ελληνικού πληθυσμού με ηλικία 65 ετών και άνω, θα φθάνει στο 33,9%, σε σχέση με το 20,5% που είναι σήμερα. Αυτές οι 13,4 ποσοστιαίες μονάδες θα αυξήσουν τους άνω των 65 ετών κατά 1.230.000 άτομα σε σχέση με σήμερα!

Τα στοιχεία αυτά ομιλούν από μόνα τους και δείχνουν το εθνικό πρόβλημα που θα έχει η Ελλάδα στο μέλλον και πόσο αυτό θα διαταράξει τη γεωπολιτική της θέση και ισχύ. Δείχνουν επίσης το οικονομικό πρόβλημα, αφού θα σημειωθεί έλλειψη εργατικών χεριών για την οικονομική ανάπτυξη, καθώς και το μεγάλο πρόβλημα της κοινωνικής ασφάλισης. Σε μια χώρα με τόσο μεγάλο ποσοστό ηλικιωμένων, πώς θα αντέξουν τα συνταξιοδοτικά ταμεία;

Στην ουσία το πρόβλημα έχει να κάνει κυρίως με τη μείωση των ελλήνων στις παραγωγικές ηλικίες και όχι με την αύξηση των ηλικιωμένων. Αν το ποσοστό των νέων ελλήνων ήταν μεγάλο και συνεχώς αυξανόμενο, θα μπορούσε να συντηρήσει και να αυξήσει την οικονομία, να αυξήσει το παραγόμενο εθνικό προϊόν, τα έσοδα του Δημοσίου και των ασφαλιστικών ταμείων.

¹ Δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα «ΠΑΤΡΙΣ» Πύργου, στο κυριακάτικο φύλλο της 6.11.2016.

² Ομότιμου Καθηγητή του Δικαίου της ΕΕ στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς, Jean Monnet Chair.

Η μείωση των γεννήσεων οφείλεται κυρίως στην ανεργία των νέων και τις χαμηλές αμοιβές όσων εργάζονται. Πώς να κάνουν οικογένεια και παιδιά οι νέοι μας με 500 ευρώ το μήνα; Εδώ όλοι οφείλουμε να δείξουμε υπευθυνότητα, πρόθυμοι να υποστούμε θυσίες. Παράλληλα, οι νέοι Έλληνες πρέπει να καταλάβουν ότι έχουν εθνικό καθήκον να αποκτήσουν τρία (3) τουλάχιστον παιδιά.

Ιδιαίτερη υπευθυνότητα, πρέπει να δείξουν οι νεαρές ελληνίδες. Η μητρότητα δεν είναι ασυμβίβαστη με την καριέρα και την κομψότητα. Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να αντιληφθούν ότι πρόκειται για εθνικό καθήκον αλλά και για ευλογία και δώρο Θεού. Πρέπει επίσης να σταματήσει η μάστιγα των εκτρώσεων. Πόσες χιλιάδες νέοι Έλληνες χάνονται κατ' έτος με τον τρόπο αυτό; Πόσες νεαρές ελληνίδες υφίστανται ανεπανόρθωτες βλάβες και δεν μπορούν να τεκνοποιήσουν;

Η Πολιτεία οφείλει να στηρίζει οικονομικά τα νεαρά ζευγάρια, ώστε να ανταπεξέλθουν στα αυξημένα έξοδα ανατροφής των παιδιών. Η εργαζόμενη μητέρα πρέπει να βοηθηθεί ώστε να μπορεί να εργάζεται και να αναθρέφει τα παιδιά της, με τη λειτουργία του ολοήμερου σχολείου και των βρεφονηπιακών σταθμών. Στον τομέα αυτόν πρέπει να σταματήσει η λιτότητα. Οι δαπάνες για την αύξηση των γεννήσεων είναι η καλύτερη εθνική επένδυση, ακόμα και από την αγορά των πιο σύγχρονων οπλικών συστημάτων. Το παράδειγμα των Παλαιστινίων σε σχέση με τους Ισραηλίτες είναι διδακτικό. Προς αυτήν την κατεύθυνση πρέπει να βοηθήσει και η Εκκλησία. Ο Μακαριστός Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος έδειξε το δρόμο με το επίδομα στις τρίτεκνες οικογένειες των Μητροπόλεων της Θράκης, όπου το πρόβλημα είναι ιδιαίτερα οξύμενο.

Οι χώρες της ΕΕ, ιδίως η Γερμανία και η Σουηδία, έχουν λάβει από ετών αποτελεσματικά μέτρα και το δημογραφικό τους πρόβλημα βελτιώνεται.

Προς την κατεύθυνση αυτή πρέπει να κινητοποιηθεί ολόκληρη η ελληνική κοινωνία, οι εργοδοτικές και οι εργατικές ενώσεις, τα εθελοντικά σωματεία, και τα Ιδρύματα. Ο στόχος κράτους και κοινωνίας πρέπει να είναι ένας, να διευκολύνουμε με κάθε τρόπο τη νέα ελληνίδα, ώστε να αποκτήσει και να αναθρέψει υπό ικανοποιητικές συνθήκες τρία τουλάχιστον παιδιά. Προς την κατεύθυνση αυτή, τεράστια έσοδα μπορούν να αντληθούν, αν αξιοποιήσουμε την περιουσία των κληροδοτημάτων, καθώς και τα αποθέματα των υδρογονανθράκων, που υπάρχουν στο ελληνικό υπέδαφος. Ίσως θα πρέπει να δημιουργηθεί και ειδικό προς τούτο Ταμείο.

Μην γυρίζουμε την πλάτη στο εκρηκτικό αυτό πρόβλημα, το 2050 δεν είναι μακριά, είναι «αύριο». Έτσι κάναμε και με το Οικονομικό και το Ασφαλιστικό και τελικά «έσκασαν» το 2010! Ας γίνουμε μια φορά Προμηθείς και όχι Επιμηθείς.

Η λήψη μέτρων για το Δημογραφικό πρέπει να αρχίσει άμεσα, μετά από συζήτηση των πολιτικών αρχηγών στη Βουλή, κατά την οποία, σε κλίμα εθνικής συναίνεσης, θα κληθούν όλοι οι Έλληνες να συνεισφέρουν, ο καθένας από τη σκοπιά του, παράλληλα θα πρέπει να χαραχθεί ένα μακροπρόθεσμο υπερκομματικό πρόγραμμα αντιμετώπισης του δημογραφικού κινδύνου, το οποίο θα εφαρμόζεται ανεξαρτήτως πολιτικών αλλαγών. Οι καιροί ου μενετοί. –